

Силабус курсу Теорія соціального забезпечення

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань: 23 Соціальна робота

Спеціальність: 232 Соціальне забезпечення

Освітньо-професійна програма – «Соціальне забезпечення»

Рік навчання: 2, Семестр: 3

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

канд. екон. наук, доцент Кулина Галина Миронівна

Контактна інформація

gkulyna@gmail.com +380671021144

Опис дисципліни

Дисципліна “Теорія соціального забезпечення” спрямована на засвоєння студентами фундаментальних знань щодо відносин, сучасних форм, методів та технологій соціального забезпечення як сфери діяльності людини, наукової галузі, навчальної дисципліни; формування вмінь і навичок застосування набутих знань на практиці задля реалізації власного фахового покликання; підвищення методологічної культури та розвитку пізнавальної діяльності, інтенсифікації творчих зусиль та креативності, самостійного аналізу складних соціальних явищ суспільного життя.

Головним завданням курсу є оволодіння теоретико-прикладними основами соціального забезпечення як сфери діяльності людини, наукової галузі, навчальної дисципліни; набуття вмінь застосовувати методи та технології соціального забезпечення задля ефективного матеріального забезпечення різних категорій населення від впливу соціальних ризиків і зниження тим самим соціальної напруги в суспільстві.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	1. Державно-правові основи соціального забезпечення населення України	Здатність визначати специфіку правової, соціальної держави та місце соціального забезпечення у її формуванні; пояснювати концептуальні засади соціального забезпечення як базової категорії соціальної, правової держави, передумови його виникнення, види та механізм реалізації	Питання, тестові завдання
2 / 2	2. Історична генеза і сучасні тенденції розвитку соціального забезпечення в Україні	Розуміння історичних особливостей виникнення та сучасних тенденцій еволюції соціального забезпечення в Україні відповідно до специфіки національно-культурного та соціально-політичного	Питання, тестові завдання

		її розвитку	
2 / 2	3. Соціальне забезпечення як наука і навчальна дисципліна	Вміти пояснювати базові засади соціального забезпечення населення як науки та наукової діяльності, визначати об'єкти та суб'єкти соціального забезпечення	Питання, тестові завдання
4 / 4	4. Соціальне забезпечення як вид практичної діяльності	Визначати зміст та специфіку соціального забезпечення як виду практичної діяльності; знання і розуміння етапів професійного зростання та компетентнісних вимірів професії фахівця з соціального забезпечення, його професійних і морально-етичних якостей	Питання, тестові завдання
4 / 4	5. Нормативно-правові та інституційні засади соціального забезпечення	Знання і розуміння системи нормативно-правових та інституційних засад соціальної роботи та соціального забезпечення, державних органів, які реалізують соціальну політику в державі та управління в сфері соціального забезпечення; здатність застосовувати набуті знання щодо захисту соціальних груп населення	Питання, тестові завдання
3 / 3	6. Основні методи соціального забезпечення	Здатність використовувати соціально-економічні та організаційно-розпорядчі методи соціального забезпечення щодо матеріального забезпечення різних категорій населення	Питання, тестові завдання
3 / 3	7. Правові, соціологічно-статистичні та психологічні методи соціального забезпечення	Здатність використовувати правові, соціологічно-статистичні та психологічні методи соціального забезпечення в захисті соціальних груп населення	Питання, тестові завдання
3 / 3	8. Технології соціального забезпечення	Знання технологій соціального забезпечення і навички їх використання в системі соціального захисту населення	Питання, тестові завдання
3 / 3	9. Технології соціального забезпечення різних категорій населення	Здатність застосовувати технології соціального забезпечення в захисті різних категорій населення	Питання, тестові завдання

Літературні джерела

1. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування №16/98-ВР (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 5.10.2000 р. №2017-III (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>.
3. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 р. №2671-VIII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
4. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 р. №1105-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>.
5. Боднарук М. І., Орловський О. Я., Бурка А. В. Право соціального захисту : навч.-метод. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 184с.
6. Бражко О. В. Модернізація національної системи України соціального захисту населення в період воєнного стану. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022. Вип. 31. С. 31-34. URL: <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/31-2022/5.pdf>.
7. Бурлай Т. В., Дмитрук Д. А., Костриця В. І., Левін Р. Я. Політика соціальної якості: теорія та міжнародні підходи в контексті завдань повоєнної реконструкції України. *Український соціум*. 2022. № 3 (82). С. 9-30. URL: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2022/10/9_27_No-382_2022_ukr.pdf.
8. Вашкович В. В. Трансформація уявлень про благодійність в історичних та правових джерелах.

Порівняльно-аналітичне право. 2020. № 1. С. 24-27.

9. Власенко Р. В., Яценко Л. Д. Соціальні ризики України в умовах війни та повоєнного відновлення. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. № 7. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-7-07-01/2023-7-07-01>.

10. Горбунова-Рубан С., Вітковська І. Система надання соціальних послуг: сучасний стан. *SOCIOПРОСТІР: міждисциплінарний електронний збірник наукових праць з соціології та соціальної роботи*. 2020. № 9. С. 17-23.

11. Грень Т. Я. Особливості реалізації політики соціального захисту територій в умовах війни. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. Том 33 (72). № 6. С. 80-84. URL: https://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/6_2022/13.pdf.

12. Державні соціальні стандарти / Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/content/socialni-standarti.html>.

13. Дубич К. В. Істрія та теорія соціального забезпечення в Україні та за кордоном : навч. посіб. Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2023. 272 с.

14. Дубич К. В. Практика соціального забезпечення конкретних категорій населення в Україні. Том 2 : навч. посіб. Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2023. 432 с.

15. Західна О. Р., Шеремета Л. М. Аналіз поточного стану пенсійного забезпечення в Україні. *Молодий вчений*. 2022. № 5 (105). С. 17-23.

16. Зозуляк-Случик Р. В. Формування професійної етики майбутніх соціальних працівників в університетах : моногр. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. 460 с.

17. Марич М. Г. Соціальне страхування : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 176 с.

18. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення : навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 536 с.

19. Назарова Г., Дем'яненко А., Божидай І., Назаров Н., Демченко К., Семенов А. Організаційно-економічне забезпечення розвитку ринку соціальних послуг в Україні. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2023. № 2 (49). С. 361-371. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3984/3817>.

20. Осіпова Л. Особливості соціального забезпечення в умовах глобалізації економічного простору. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2020. № 1. С. 78-83.

21. Потабенко С. В. Соціальні ризики як підстава набуття права на соціальний захист і соціальне страхування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: ПРАВО*. 2019. Вип. 58. Том 1. С. 173-176.

22. Смирнова І. І., Сімакова О. К., Карлаш Ю. Д. Державні соціальні стандарти та гарантії як основа ефективного розвитку соціального захисту населення в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/977/935>.

23. Спасів Н., Кулина Г., Лубкей Н. Соціальне партнерство як імператива соціально-економічного розвитку України. *Вісник Економіки*. 2021. Вип. 3. С. 8-18.

24. Сухова С. С. Нормативно-правова база організації надання соціальних послуг. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 7-8. С. 64-70.

25. Чанишева Г. І., Щукін О. С. Мінімальна заробітна плата у системі державних соціальних гарантій. *Київський часопис права*. 2023. № 1. С. 119-128. URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/262/249>.

26. Черниш А. Р. Поняття та ознаки соціального забезпечення молоді. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 3. С. 113-117. URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/09/21.pdf>.

27. Katja Hujo Social protection and inequality in the global South: Politics, actors and institutions. *Critical Social Policy*. 2021. 41 (3). P. 344-363.

28. Social Insurance: Meaning and Features. URL: <https://www.economicdiscussion.net/social-insurance/social-insurance-meaning-and-features-poverty-economics/29305>.

29. Social protection systems. URL: <https://socialprotection-humanrights.org/key-issues/social-protection-systems/>.

30. Tervola J., Mesiäislehto M., Ollonqvist J. Smaller net or just fewer to catch? Disentangling the causes for the varying sizes of minimum income schemes. *International Journal of Social Welfare*. 2022. P. 1-16. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/ijsw.12553>.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Теорія соціального забезпечення» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватися в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Теорія соціального забезпечення» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
1. Робота на практичних заняттях (1-5 теми) по 5 балів за тему – макс. 25 балів. 2. Виконання завдань для самостійної роботи – макс. 20 балів. 3. Модульна контрольна робота – макс. 55 балів.	1. Робота на практичних заняттях (теми 6-9) по 5 балів за тему – макс. 20 балів. 2. Виконання завдань для самостійної роботи – макс. 20 балів. 3. Модульна контрольна робота – макс. 60 балів.	1. Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. 2. Захист КПЗ – макс. 40 балів. 3. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів.	1. Два теоретичні питання по 30 балів – макс. 60 балів. 2. Есе – макс. 20 балів. 3. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) – макс. 20 балів.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті

Здобувач вищої освіти на практичному занятті може отримати максимум 5 балів за шкалою:

5 балів ставиться за таких умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, дає повну, аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, що супроводжується правильними прикладами, на підтвердження власних думок, здійснює аналіз і формулює висновки, вільно послуговується термінологією у сфері соціального забезпечення;

- вирішує практичні та ситуаційні завдання.

4 бали ставиться за таких умов:

- студент доволі активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, достатньо повний, обґрунтований виклад навчального матеріалу, але при додаткових контрольних запитаннях, які ставить викладач, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;
- вирішує практичні та ситуаційні завдання лише з певною допомогою викладача чи колег.

3 бали ставиться за таких умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

2 бали ставиться за таких умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після підказок викладача;
- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно його викладає, у відповіді мають місце замінки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і поверхнево її розуміє;
- викладає матеріал не достатньо зв'язно і без логічної послідовності.

1 бал ставиться за таких умов:

- студент фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає початковий матеріал, припускаючись при цьому суттєвих неточностей і помилок, які не виправляє навіть при підказках викладача;
- виявляє незрозуміння змісту теоретичних питань та практичних завдань і, як наслідок цього – демонструє повну відсутність навичок як в аналізі явищ, так і в подальшому виконанні практичних завдань.

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою ЗУНУ (сума балів за всі види навчальної діяльності в межах модуля)	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)